

ΣΧΕΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

ΑΞΙΑ – ΣΗΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ

1. Αποτελεί το υπέρτατο εκφραστικό μέσο συναισθημάτων των ανθρώπων. Τα άτομα εξωτερικεύουν τα συναισθήματά τους είτε θετικά είτε αρνητικά, με απότοκο να διασφαλίζεται η ψυχική τους υγεία.
2. Προάγει τη βαθύτερη επικοινωνία των ανθρώπων και μέσω της έκφρασης των συναισθημάτων καταπολεμάται η μοναξιά και η ανασφάλεια. Παράλληλα, επιλύονται οι διαφορές των ανθρώπων μέσω της αποτύπωσης των παραπόνων, που ενοχλούν τους συνανθρώπους μας. Από την άλλη, θεμελιώνονται και επισφραγίζονται ουσιαστικές σχέσεις, όταν εκφράζονται βαθύτερα συναισθήματα αγάπης και αλληλοεκτίμησης.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ

1. Μεταφέρει αξίες, ιδέες και είναι βασικός φορέας γνώσης. Διευρύνονται οι πνευματικοί ορίζοντες των ανθρώπων και ενισχύεται η κριτική ικανότητα.
2. Μεταλαμπαδεύεται ο πολιτισμός στις επερχόμενες γενιές και αυτό με τη σειρά του αποτελεί εφιαλτήριο, για περαιτέρω εξέλιξη σε ποικίλους τομείς της καθημερινότητας.

ΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ

1. Συντελεί στην εύρυθμη λειτουργία του δημοκρατικού πολιτεύματος. Ειδικότερα, προάγει την πολυφωνία των απόψεων εφόσον καλλιεργεί το διάλογο και ανταλλάσσονται γνώμες πάνω σε ζητήματα, που αφορούν στην κοινωνία.
2. Οι πολίτες ωθούνται στην υγιή πολιτικοποίηση και μπορεί να συμμετάσχουν ενεργά είτε μέσω της ψήφου τους είτε μέσω της έμπρακτης συνεισφοράς στα κοινά. Έτσι, αποτρέπεται η χειραγώγησή τους και η λαϊκιστική προπαγάνδα.
3. Οι πολιτικοί ηγέτες είναι σε θέση να διατυπώσουν τις θέσεις τους και να γίνουν εύκολα αντιληπτές οι προθέσεις τους, πάνω σε μια εν δυνάμει κυβερνητική πολιτική, που είναι πρόθυμοι να ασκήσουν.

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΣ ΤΟΜΕΑΣ

1. Διαμορφώνει την εθνική και πολιτισμική ταυτότητα ενός λαού. Αναλυτικότερα, μέσω κυρίως του προφορικού λόγου μεταλαμπαδεύονται οι παραδόσεις, τα ήθη και τα έθιμα στις επόμενες γενιές.
2. Τα δημοτικά τραγούδια, η ποίηση, η λογοτεχνία και τα καλλιτεχνικά δημιουργήματα αποτυπώνονται ιδίως μέσω του γραπτού λόγου και διαμορφώνουν την πολιτισμική συνείδηση των λαών και την εθνική τους ιδιοσυγκρασία.

ΓΛΩΣΣΙΚΗ ΕΝΔΕΙΑ (ΦΤΩΧΕΙΑ)

Η λεξιπενία χαρακτηρίζεται ως η σταδιακή συρρίκνωση της γλώσσας ενός λαού τόσο από ένα πρόσωπο όσο και από μία κοινωνική ομάδα, εξαιτίας του κοινωνικού μετασχηματισμού των κοινωνιών.

ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΦΘΟΡΑΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

1. Παρείσφρηση ξένων λέξεων στο λεξιλόγιο της εκάστοτε μητρικής γλώσσας. Υπεύθυνη κυρίως θεωρείται η χρήση της αγγλικής γλώσσας ,που έχει επικρατήσει σε διεθνή κλίμακα και επηρεάζει τη μητρική γλώσσα, μέσω της αντικατάστασης λεξιλογίου και της διάβρωσης του εκφραστικού πλούτου.
2. Η συνθηματική ορολογία και οι νεολογισμοί (μοντέρνες εκφράσεις που επινοούνται, χωρίς νοηματική ή συντακτική υπόσταση)
3. Οι βραχυλογίες , που επηρεάζουν το συντακτικό και την αισθητική της μητρικής γλώσσας.
4. Τα αρκτικόλεξα ή ακρωνύμια , δηλαδή ο σύντομος τρόπος γραφής, που παράγεται από τα αρχικά γράμματα ή από τις συλλαβές των λέξεων μιας επωνυμίας ή μιας φράσης.
5. Η έλλειψη τονισμού, όσον αφορά στα πλαίσια της ελληνικής γλώσσας.
6. Η ανορθογραφία , εξαιτίας της χρήσης ενός λατινογενούς κώδικα , που αντικαθιστά το λεξιλόγιο και τον τρόπο γραφής της μητρικής γλώσσας.

ΑΙΤΙΑ ΕΚΦΥΛΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

1. Ο υλικός ευδαιμονισμός , ο οικονομικός ανταγωνισμός και η χρησιμοθηρία , που επιτάσσει το πνεύμα της σύγχρονης εποχής έχουν παραγκωνίσει την πνευματική καλλιέργεια των ατόμων , οι οποίοι δεν επενδύουν στην εμπάθυνση και την καλλιέργεια της γλώσσας τους.
2. Η αστικοποίηση , οι ραγδαίοι ρυθμοί της καθημερινότητας, καθώς και η έντονη επιφόρτιση των ανθρώπων με ποικίλες υποχρεώσεις έχουν προκαλέσει την αποξένωση. Αυτό συνεπάγεται την έλλειψη καλλιέργειας διαπροσωπικών σχέσεων και σαφώς τη μειωμένη καλλιέργεια της γλώσσας, μέσω του γόνιμου και ουσιαστικού διαλόγου.
3. Η έλλειψη φιλαναγνωσίας και η αδιαφορία των περισσότερων ανθρώπων για τη λογοτεχνία. Το λεξιλόγιο δεν καλλιεργείται επαρκώς και υποσυνείδητα μέσω της ανάγνωσης βιβλίων δυσχεραίνεται η έκφραση και επέρχεται γλωσσική συρρίκνωση.
4. Η υπέρμετρη χρήση των νέων τεχνολογιών από τους ανθρώπους και ιδίως τους νέους . Συγκεκριμένα , παραγκωνίζεται η καλλιέργεια του λόγου εξαιτίας της απομάκρυνσης από την ανάγνωση βιβλίων, επειδή υπερτερεί η χρήση του οπτικοακουστικού υλικού , που προβάλλεται.
5. Η διάλεκτος, που χρησιμοποιούν οι νέοι και εμπεριέχει συνθηματολογία , νεολογισμούς και βρίθει ξενόφερτων τύπων. Αναλυτικότερα , η γλώσσα αυτή παρουσιάζει ασυνταξίες , έλλειψη λεξιλογίου και συχνά κατάργηση του τονικού συστήματος.
6. Το εκπαιδευτικό σύστημα αποτρέπει αρκετούς μαθητές από την ουσιαστική ενασχόληση με τη μητρική γλώσσα . Συχνά, οι μαθητές λόγω της στείρας αποστήθισης και της έντονης βαθμοθηρίας απαξιώνουν τον τρόπο διεξαγωγής της εκπαίδευσης και ασχολούνται με τη μάθηση τελείως χρησιμοθηρικά (με ιδιοτέλεια), με απότοκο να αντιμετωπίζουν τη γνώση, ως ένα απλό διαβατήριο για την είσοδό τους στο Πανεπιστήμιο. Έτσι παραμελείται και η γλωσσική καλλιέργεια και καλλιέργεια.
7. Η επικέντρωση των νέων στη χρήση των ηλεκτρονικών δικτύων κοινωνικοποίησης. Το διαδίκτυο πλέον έχει την πρωτοκαθεδρία και η χρήση του είναι αλόγιστη και καθημερινή.
8. Ο τεχνοκρατισμός -κυρίως σε επαγγελματικό επίπεδο- σε συνδυασμό με την εξειδίκευση παραγκωνίζουν την πνευματική καλλιέργεια , συνεπώς και την καλλιέργεια της μητρικής γλώσσας.

ΤΡΟΠΟΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΕΚΦΥΛΙΣΜΟΥ

1. Παρώθηση από το οικογενειακό περιβάλλον όσον αφορά στην ενασχόληση των νέων μελών με την ανάγνωση λογοτεχνικών βιβλίων. Παράλληλα , οι γονείς οφείλουν να καλλιεργούν το διάλογο μεταξύ

των μελών της οικογένειας , ώστε να προάγουν την κριτική σκέψη και να ωθούν τα παιδιά στην αναζήτηση και στον εμπλουτισμό των γνώσεων μέσω της διαδικασίας της αυτομόρφωσης.

2. Το εκπαιδευτικό σύστημα με τη σειρά του, οφείλει να δώσει έμφαση στην ανθρωπιστική παιδεία , η οποία δε θα προάγει τη στείρα εκμάθηση και τον ανταγωνισμό. Έτσι, τα παιδιά δε θα απαξιώνουν τη γνώση , που παρέχεται από αυτόν τον φορέα κοινωνικοποίησης και θα επιζητούν την περαιτέρω επιμόρφωσή τους και μακροπρόθεσμα. Ταυτόχρονα , το σχολείο –στο ελληνικά πλαίσιο- οφείλει να δώσει έμφαση στην ουσιαστική εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας , επενδύοντας περισσότερο στην νεοελληνική γλώσσα , όμως εκμεταλλευόμενο και τον άφθονο πλούτο της αρχαίας ελληνικής. Ωστόσο , η καλλιέργεια της αρχαίας ελληνικής, είναι θεμιτό να μη διέπεται από στοιχεία προγονοπληξίας και να προσπαθήσει να εναρμονιστεί με τη σύγχρονη εξέλιξη της γλώσσας.

3. Τα ΜΜΕ οφείλουν να προωθήσουν ορθά γλωσσικά πρότυπα , μέσω της προβολής προγραμμάτων γνήσιας ψυχαγωγίας .Είναι άλλωστε γνωστή η έντονη επίδραση που ασκούν τα ΜΜΕ στους ανθρώπους ,οπότε θα μπορούσαν να εκμεταλλευτούν αυτό το πλεονέκτημα και τόσο οι δημοσιογράφοι, όσο και οι πνευματικοί φορείς να αποτελέσουν υγιές γλωσσικό πρότυπο.

4. Το κράτος οφείλει με τη σειρά του , να εκχωρήσει κονδύλια για τη δημιουργία βιβλιοθηκών και χώρων ανάγνωσης ,ώστε να εξοικειώσει τους νέους ανθρώπους με τη λογοτεχνία και την ποίηση. Κατ' αυτόν τον τρόπο μεταλαμπαδεύεται ο γλωσσικός πλούτος και διατηρείται ζωντανή η γλώσσα.

5. Σαφώς , οι γονείς οφείλουν να προβάλλουν στα παιδιά μια ιεράρχηση των πραγματικών τους αναγκών και να τους ωθήσουν στην ελεγχόμενη χρήση του διαδικτύου και των ΜΜΕ. Έτσι, θα ασχοληθούν περισσότερο με την πνευματική τους καλλιέργεια και την καλλιέργεια της γλώσσας.

6. Τέλος , οι πνευματικοί άνθρωποι οφείλουν να προάγουν την αξία της γλώσσας τόσο σε εντόπιο, όσο και σε διεθνές επίπεδο. Είναι επιτακτική η προβολή της μητρικής γλώσσας κάθε έθνους από τους πνευματικούς φορείς, επειδή λειτουργούν ως γνήσια πρότυπα και φωτεινά παραδείγματα προς μίμηση.

ΓΛΩΣΣΑ ΤΩΝ ΝΕΩΝ - ΑΙΤΙΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

1. Αποτελεί μία από τις πιο συνήθεις μορφές αποστασιοποίησης των νέων από τους μεγαλύτερους. Όπως και η επιλογή ενός ιδιόμορφου ενδυματολογικού κώδικα , έτσι και το γλωσσικό αυτό ιδίωμα , χρησιμοποιείται για να εκφράσει την αποστροφή των νέων προς τις κοινωνικοπολιτικές συνθήκες , που τους έχουν κληροδοτήσει οι προηγούμενες γενιές. Είναι ένας τρόπος να εκφράσουν τη δυσαρέσκειά τους απέναντι στην καθεστηκυία τάξη . Αποτελεί εν ολίγοις, έναν αθώο τρόπο επανάστασης και αντίδρασης ,επειδή θεωρείται από τους νέους ότι η κοινώς ομιλούμενη γλώσσα , ταυτίζεται με τις παρωχημένες ιδέες που εμφορούνται οι μεγαλύτεροι.

2. Η διαρκής ενασχόληση των νέων με τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης και γενικότερα με τις νέες τεχνολογίες επιφέρει μια τεράστια επιρροή στο γλωσσικό κώδικα, που χρησιμοποιούν αναμεταξύ τους. Χάρην συντομίας, υιοθετούνται συνθηματολογίες , νεολογισμοί και ξενόφερτοι τύποι , που συχνά μετουσιώνουν την εικόνα της ομιλούμενης γλώσσας .

3. Ο φόβος περιθωριοποίησης είναι διάχυτος στους νέους ανθρώπους .Ειδικότερα ,οι νέοι λόγω απειρίας και αδιαμόρφωτης κοινωνικής ταυτότητας επιδιώκουν την επιβεβαίωση των συνομηλίκων τους και επιθυμούν να ανήκουν σε μία ομάδα με κοινούς κώδικες και κανόνες. Συνήθως, όποιος παραβιάζει αυτούς τους κανόνες στοχοποιείται και αποκλείεται από τις ομαδικές συναναστροφές. Η

ανασφάλεια, λοιπόν , η οποία εξαλείφεται όσο τα άτομα εξελίσσονται και επενδύουν στον εαυτό τους, οδηγεί στην κατά κόρον χρήση του γλωσσικού κώδικα από τους νέους.

4. Η επαναστατική και ρηξικέλευθη φύση των νέων οδηγεί στην υιοθέτηση ενός κώδικα , που διέπεται από ζωντάνια, χιούμορ, αυθάδεια και πολυτροπικότητα στην έκφραση και τη σύνταξη. Παρόλο, λοιπόν, τον ανεπίσημο χαρακτήρα της, προσδίδει μια χροιά ανανέωσης και συμβαδίζει με τις κοινωνικές αλλαγές που είναι απόρροια της προόδου ενός πολιτισμού.

